

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

**Nekonvenční politický konflikt a občanské iniciativy:
CzechTek 2005**

Jakub Valenta

© 2009 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Nekonvenční politický konflikt a občanské iniciativy: CzechTek 2005" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 4. 2009

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval PhDr. RNDr. Michalu Kubálkovi Ph.D. za ochotu, vstřícnost a cenné rady při vedení mé bakalářské práce.

Nekonvenční politický konflikt a občanské iniciativy: CzechTek 2005

The Non-conventional Political Conflict and Civil Initiatives: CzechTek 2005

Souhrn

Cílem této práce je popsat události které následovaly po policejním zákroku na CzechTeku 2005. Práce zachycuje střet sociálního hnutí s politickou reprezentací, ale věnuji se i dané subkultuře v obecném měřítku a snažím se vysvětlit její zájmy a postoje.

Summary

The aim of this work is to describe affairs which ensued after the police action on CzechTek 2005. This work entraps the conflict with social movement and the political representation, but I devote generally myself to this subculture and I try to expound common positions.

Klíčová slova: CzechTek, soundsystem, teknival, freetekno, techno, freeparty sociální hnutí, Policejní stát

Keywords: CzechTek, soundsystem, teknival, freetekno, techno, freeparty, social movement, Policejní stát,

1. Úvod	3
2. Cíl práce a metodika	4
3. Protestní politická hnutí	6
3.1. Sociální hnutí	6
3.2. Protestní politické hnutí	7
3.3. Sociální hnutí a kultura	8
3.4. Sociální hnutí a média	10
4. CzechTek	11
4.1. Co je CzechTek	11
4.2. Historie CzechTeku	11
4.3. Co je techno a freetekno	12
4.4. Průběh CzechTeku 2005	15
5. Občanské sdružení Policejní stát a nekonvenční protesty	19
5.1. Konvenční a nekonvenční protesty	19
5.2. Co je Policejní stát	20
5.3. Cíle občanského sdružení Policejní stát	21
5.4. Argumenty občanského sdružení Policejní stát a účastníků CzechTeku	21
5.5. Aktivity ze strany občanského sdružení Policejní stát	22
5.5.1. Demonstrace	22
5.5.2. Petiční akce a trestní oznámení	24
5.5.3. Vyjednávání s politiky	24
6. Politická reprezentace	25
7. Podpora ze strany známých osobností	28
8. Závěr	29
9. Seznam literatury	33

1. Úvod

CzechTek můžeme označit za hudební festival freetekno scény. Byla to největší akce svého druhu v Evropě. Lidé kteří na CzechTek přijížděli jsou součástí technařské subkultury. Subkultura technařů by se dala označit jako sociální hnutí a lidé jež se zařazují do této subkultury jsou členy tohoto sociálního hnutí.

Většina sociálních hnutí se dříve či později stane zajímavým pro média. Nejinak tomu bylo i v případě CzechTeku. Pro některá sociální hnutí může být tato skutečnost přínosem, avšak u CzechTeku je tomu přesně naopak. Právě díky velkému zájmu masmédií došlo k jeho zániku. Posledním akce pod tímto názvem proběhla v roce 2006. Ta však již připomínala spíše lacinou pout'ovou zábavu. Pod dohledem televizních štábů a kordon policistů došlo k naprostému odklonu od původní myšlenky CzechTeku a proto se na internetu objevila zpráva že žádný další ročník se již nebude konat. Domnívám se, že je to právě především díky událostem jež se děly kolem CzechTeku 2005. Na následujících stránkách se proto pokusím popsat, k čemu vlastně došlo.

2. Cíl práce a metodika

Problematiku týkající se CzechTeku a s ním související subkulturou můžeme zkoumat z několika hledisek. Například se můžeme pokusit o obecnou charakteristiku dané subkultury a věnovat se jejím současným problémům a vztahům mezi členy této subkultury a ostatní společností, čemuž se věnuje ve své bakalářské práci "Subkultura účastníků technoparties" z roku 2006 Jan Strouhal, a nebo můžeme na CzechTek nahlížet jako na politický problém a zkoumat ho z hlediska teorie vývoje politických a mediálních problémů jako je tomu v případě bakalářské práce "CzechTek jako politický problém" taktéž z roku 2006 a jejíž autorkou je Tereza Lehká.

Tato práce nahlíží na CzechTek jako na politický konflikt, který vznikl v důsledku policejního zákroku jímž byl ročník 2005 předčasně ukončen. K tomu jsem využil teorii sociálních hnutí jakožto souběh konkrétních událostí, jednání a strategií kdy je sociální hnutí chápáno výrazně politicky. Tento přístup pojímá sociální hnutí jako trs událostí, tedy například konvenční či nekonvenční protesty. Na základě toho jsem stanovil cíl práce.

Cílem této práce je analyzovat události, které následovaly po policejním zákroku jímž byla ukončena technopárty CzechTek 2005. V první části se věnuji CzechTeku v obecné rovině, vysvětluji zde co si vlastně můžeme pod tímto pojmem představit, zmíním jeho historii. Zabývám se zde pojmy techno a freetekno a zmíním hlavní myšlenku freetekna jež považuji za podstatnou pro pochopení celé problematiky. Také vysvětlím jak vypadá člověk pohybující se ve freetekno scéně. V další části se již zabývám situací jež nastala po policejním zákroku. Zde přiblížím aktéry konfliktu, tedy občanské sdružení Policejní stát na straně jedné a politickou reprezentaci na straně druhé. Zaměřím se především na požadavky a argumenty obou stran, jejich strategie a postup a hledám odpověď na otázku zda se jednalo o konvenční či nekonvenční politický konflikt. Dále uvádím způsoby, jimiž proběhla vzájemná konfrontace, což jsou jednak protestní akce jejichž průběh také popíši, ale i přímé jednání s politiky. Zjistím, který z těchto způsobů převládal, a zda byl úspěšný, či nikoliv. Dále uvedu postoje

ostatních politiků a politických stran, úlohu Václava Havla a Stanislava Pence a zapojení ze strany známých osobností českého kulturního života a také přehled a roli dalších subjektů kterých se CzechTek 2005 týkal.

Bakalářskou práci jsem vypracoval na základě odborných publikací, další informace jsem čerpal z internetových zdrojů kde jsem využil především reportáže a novinové články.

3. Protestní politická hnutí

Události které se odehrály kolem CzechTeku 2005 mají po teoretické stránce velmi blízko k výkladu sociálních hnutí a protestních politických hnutí. V této kapitole proto vysvětlím pojmy sociální hnutí a protestní politické hnutí za použití poznatků různých sociologů a politologů. Dále se věnuji vztahem mezi sociálním hnutím a kulturou a sociálním hnutím a médií. V závěru práce pak vše zhodnotím a porovnáám teoretickou část se skutečným postupem a chováním sociálního hnutí jímž je CzechTek prezentován.

3.1. Sociální hnutí

Definice sociálního hnutí je ztížena tím, že mnoho autorů nepovažuje vůbec za nutné sociální hnutí definovat a na druhou stranu se často stává, že jako sociální hnutí je dnes označován téměř každý stabilnější komplex jednání menší nebo větší skupiny lidí. Jejich varieta začíná na jedné straně hnutím jako snahou o změnu individuálních praktik a na straně druhé končí otevřenou výzvou existujícímu společenskému uspořádání.¹

První studie zabývající se výhradně pojmem sociální hnutí jako obecnou sociologickou kategorií se objevila roku 1992. Diani se v ní snaží definovat koncept sociální hnutí na podkladu styčných bodů dnes nejvýznamnějších přístupů k jejich analýze, a tak položit základy nové syntézy. Své úvahy odvíjí od blízkosti pohledů teorie kolektivního chování, teorie mobilizace zdrojů, teorie politického procesu a teorie nových sociálních hnutí na čtyři základní dimenze pojetí sociálních hnutí. Jsou jimi: síť neformálních interakcí, sdílená přesvědčení a solidarita, kolektivní jednání týkající se konfliktních problémů a jednání, které primárně stojí mimo institucionální sféru a rutinní procedury sociálního života. Všechny čtyři teorie považují existenci neformálních svazků

---

¹ Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 26

vytvářející jednotu plurality aktérů, zúčastněných na činnosti sociálních hnutí, za jejich konstitutivní prvek.²

Další z uvažovaných dimenzí jsou sdílená přesvědčení a solidarita členů hnutí. Její definice umožňuje Dianimu částečně vymezit sociální hnutí jako kolektivní identitu sdílenou aktéry zapojenými do interakce.³

Samotná identita cílů však není postačující podmínka pro vznik hnutí. Velice důležitý je také pocit sounáležitosti sdílený samotnými účastníky hnutí. Pokud by tento pocit sounáležitosti neexistoval, nejednalo by se o hnutí, ale o koalici.

Diani se později dostává k úplné definici sociálního hnutí podle které sociální hnutí je sítí neformálních interakcí mezi pluralitou individuí, skupin nebo organizací angažovaných v politických nebo kulturních konfliktech na základě sdílené kolektivní identity.⁴

3.2. Protestní politické hnutí

Protestní politické hnutí je jeden z typů sociálního hnutí. Teorie sociálních hnutí je rozsáhlá a existuje řada přístupů. Jako vhodnou teorii pro analýzu situace jež vznikla po CzechTeku 2005, jakožto politického konfliktu uvádí znebejánek Charlese Tillyho. Tato teorie je vhodná především tím, že obrací pozornost na konkrétní události (demonstrace, protesty) a umožňuje je dále zkoumat, a také zvýrazňuje politickou dimenzi jednání a umožňuje analyzovat i méně přehledné děje s více aktéry kteří mají mlhavou identitu a nejsou homogenní.

---

² Znebejánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 27

³ Znebejánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 27

⁴ Znebejánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 29

V rámci sociálního hnutí je nutno rozlišit projevy kolektivního jednání od samotného sociálního hnutí. Podle Charlese Tillyho jsou projevy kolektivního jednání specifické události jako např. stávky, demonstrace, protesty atd. a za sociální hnutí je považována skupina lidí identifikovaných jejich vazbou k určitému souboru přesvědčení.⁵ Pozdější Tillyho varianta definice sociálního hnutí vymezuje hnutí jako soubor lidí, kteří se dobrovolně a záměrně angažují ve sdílené identitě, sjednocujících přesvědčeních, společném programu a kolektivním zápasu za realizaci tohoto programu.⁶

Tilly dále tvrdí, že sociální hnutí nejsou skupinami. Jsou trsy specifických událostí odehrávajících se na úrovni:

1. Individuálního jednání nebo interakcí.
2. Jednotlivých událostí, jakými jsou např. demonstrace, prohlášení žurnalistům nebo boj s rivaly.
3. Specifických kampaní tvořených manifestacemi, veřejnými projevy, pochody apod.
4. Narací týkajících se úlohy hnutí.
5. Repertoáru akcí použitelných v určitém čase a na určitém místě
6. Seskupení jednotlivých repertoárů jednání na určitém místě a v určitém čase.⁷

Tilly celkově charakter hnutí pokládá za politický. Považuje hnutí za prostředek konkrétního politického jednání. Dále také tvrdí, že strasti lidí se transformují do různých forem kolektivního jednání a sociálních hnutí pouze za předpokladu vhodné kombinace struktury zájmů, organizační struktury, zdrojů a příležitostí k jednání.⁸

3.3. Sociální hnutí a kultura

---

⁵ Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 110

⁶ Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 110

⁷ Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 110

⁸ Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 112

Subkultura jež je spojená s CzechTekem má svá velká specifika která jsou spojena právě s odlišným pohledem na kulturu. Podstatou je odklon od kultury masové společnosti a odmítnutí středního proudu. Proto i kultura může hrát velkou roli při vzniku a existenci sociálního hnutí.

Např. Alain Touraine řadí teorii kolektivního jednání do sféry kultury, ve které jsou dnes velkou částí sociálních aktérů vytvářeny alternativní vzorce jednání.

Aktivity nově se formujících společenských sil chápe jako proces osvobozování se od logiky systému, završený dosažením nejvyšší úrovně sociálního zápasu, tj. úrovně sociálního hnutí.⁹ Této úrovně ale není dosaženo automaticky. Je třeba se k ní probíjet reflexí vlastní ideologie a jednání. Tím dojde ke zbavení se závislosti na sociálním řádu.

Německý sociolog a filosof Jürgen Habermas se zabýval právě problémy, které přináší kapitalismus. Nechal se inspirovat Karlem Marxem, i když sám uznával, že jeho názory jsou zastaralé a velké zbídačování se dosud nenaplnilo. Proto se snažil vytvořit koncepci, která by vycházela z Marxe, ale byla by platná pro dnešní společnost. Vytvořil pojem „krize legitimacy, který se zabývá stále větším prorůstáním státního (politicko administrativního) subsystému do ekonomického a kulturního subsystému.¹⁰

Jürgen Habermas propojení kultury a sociálního hnutí vysvětluje pojmem životní svět proti kterému staví systém. Střet těchto dvou protipólů má pak za následek krizové potenciály. Systém se svou činností dostává stále hlouběji na území životního světa a podmaňuje si ho. Tento proces Habermas označuje za kolonizaci životního světa. Kolonizovaná společnost však ztrácí schopnost tvorby kulturních významů a v důsledku toho také pozbývá možnosti své vlastní inovace. Ani trh, ani stát totiž nemohou zajistit

---

⁹ Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 49

¹⁰ Strouhal, J.: Subkultura účastníků technoparties, ČZU: Praha, 2006, s. 6

kulturní reprodukci, neboť nové konfigurace kulturních významů nemohou být ani koupeny, ani vynuceny.¹¹

3.4. Sociální hnutí a média

Média jsou pro sociální hnutí velmi významná. Mohou totiž sociální hnutí lehce a rychle zpopularizovat a tak mu rozšířit základnu sympatizantů avšak naopak média mohou hnutí i zdiskreditovat. Také v případě CzechTeku byl zájem ze strany médií vždy značný a je jasné, že při utváření veřejného mínění na celou tuto problematiku hrála média klíčovou roli.

Úloze médií v životě sociálního hnutí se věnuje, jak uvádí Znebežánek, např. William Gamson. Dle něho účast masmédií na akcích hnutí na jedné straně do jisté míry znesnadňuje státu kontrolu protestů, neboť vystavuje úřady zvýšené společenské kontrole. Na straně druhé však není pro represivní složky státu příliš obtížné dosah této kontroly alespoň částečně eliminovat představením každého projevu občanské neposlušnosti jako provokace. Žurnalisté a televizní štáby, které spolupracují s policií, mohou snadno zachytit jednání pouze nejradikálnějších účastníků protestů a jeho prostřednictvím tak představitelům čtenáři nebo divákovi hnutí jako celek.¹²

William Gamson se zabýval i dalším faktorem jež je spojen s rolí masmédií. Jedná se o negativní důsledek činnosti médií a jež se také projevil v kauze CzechTek 2005. Masmédia totiž mohou ze známých nebo vlivných osobností podporujících hnutí uměle vytvořit jejich mluvčí. Ti ale velmi často vyjadřují pouze své osobní představy, neboť jsou s hnutím spojeni jen prostřednictvím médií. Veřejný zájem vzbuzující, avšak s představiteli hnutí nekonzultovaná, prohlášení takových mluvčích mohou velmi negativně ovlivnit přípravu protestních akcí nebo pro ně vytvořit nepříznivou společenskou atmosféru.¹³

---

¹¹ Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 56

¹² Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 125

¹³ Znebežánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997, s. 126

4. CzechTek

4.1. Co je CzechTek

CzechTek byl největším festivalem freetekno scény v České republice. Konal se pravidelně poslední víkend v červenci od roku 1994. Posledním byl CzechTek 2006. V počátcích se jednalo o akci pro desítky až stovky lidí, později se ale CzechTek změnil ve velký festival pro tisíce lidí z různých zemí Evropy. Avšak i přes takto početnou účast vyznavačů techno kultury se mu dařilo uchovávat si svoji původní atmosféru.

O pořádání CzechTeku se vždy vedly spory. Neexistuje zde žádný oficiální pořadatel, není tedy možno splnit požadavky zákonů, například hygienické limity či ochrana soukromého vlastnictví. Dále se neplatí se vstupné, nikdy neuslyšíme reklamu například v rádiu. CzechTek je tedy nelegální párty.

Spory zpravidla vedou ke střetům s policií, tak jako v případě CzechTeku 2005 avšak podobným způsobem byl ukončen také CzechTek 2001 a 2004. Účastníci to považují za přehnané, podle jejich názoru reálné škody způsobené festivalem nejsou nijak rozsáhlé, místo konání je vždy vybráno s ohledem na co nejmenší rušení okolních obyvatel a po skončení akce bývá uklizeno. Majitelé pozemků na nichž se akce koná však tento problém vidí jinak a často se soudí o vysoké částky jež několikanásobně převyšují samotnou cenu pozemku.

Na CzechTeku se hraje např. tekno, jungle, drum and bass, reggae a další nezávislé styly. Hraje se ze soundsystémů. Soundsystém je hudební aparatura kterou vlastní skupina lidí a na její přepravu používá dodávky či nákladní auta.

4.2. Historie CzechTeku

První impuls přineslo několik soundsystémů ze západní Evropy, které se počátkem devadesátých let začaly objevovat na akcích české alternativní hudební scény.

Česká freetekno scéna se začala rozrůstat. Ve srovnání se západní Evropou se v ní pohybuje více mladých lidí kteří tekno kulturu nevyužívají k rozšiřování či realizaci širších ideových cílů (např. ultralevicové ideologie), ale jde jim čistě o bezprostřední zábavu.

Symbolem českého freetekna se stala akce nesoucí název CzechTek, která postupem času získala celoevropskou proslulost a stala se nejvýznamnější ilegální technoparty v Evropě. První tři ročníky se konaly v letech 1994, 1995 a 1996 v Hostomicích. V letech 1997 a 1998 proběhly ve Staré Huti, v roce 1999 v Ralsku, v roce 2000 v Lipnici, v roce 2001 v Doksech, v roce 2002 v Andělcce, roku 2003 v Ledkově u Kopidlna, v roce 2004 v Boněvově na Tachovsku a roku 2005 v Mlýnci na Tachovsku. Poslední ročník CzechTeku se konal v roce 2006 ve vojenském újezdu Hradiště.

Od roku 1999 byl CzechTek stále více medializován a narůstaly problémy s nespokojeností obyvatel v místech kde se akce pořádaly. Medializace a zájem veřejnosti přispěl ke zvyšujícímu se zájmu policie o teknivaly. V roce 2004 byl CzechTek po kritice policie za předchozí nečinnost po policejním zákroku také rozehán. Už tento případ měl velkou odezvu ve sdělovacích prostředcích a přinesl i zvýšený zájem ze strany politiků. Vrcholem medializace a politických střetů se však stal až CzechTek 2005.

4.3. Co je techno a freetekno

Techno je hudební styl, který vznikl v 80. letech. Většinou má ostrý vyhraněný rytmus a rychlé tempo. Mohou v něm být použity různé elektronicky generované zvuky a tóny. Podstatou je opakování určité hudební sekvence, což vytváří pocit zvláštního napětí a ve spojení se stroboskopy a video projekcí může působit až hypnoticky. Z techna se později oddělily další žánry, např. trance, rave, jungle, tekno a další.

V techno hudbě každý člen tvůrčího kolektivu odebírá zvukový materiál z toku pohybujícího se v široké technosocální síti. Tento materiál se pak míchá, aranžuje a upravuje, až se zase ve formě „originální“ skladby znovu navrací do obíhajícího toku

digitální hudby. Tvůrci nebyli nikdy v tak intimním vzájemném vztahu jako v tomto digitálním systému, neboť vztah je zajištěn oběhem samotného hudebního a zvukového materiálu, a ne pouze poslechem, imitací, či interpretací. Jde o to „vytvořit událost v daném okruhu (například během rave party) než uložit další paměťohodnou skladbu do hudebního archivu.¹⁴

Příznivci této hudby začali později organizovat kromě běžných vystoupeních v klubech také ilegální festivaly v rozmanitých městských lokalitách, např. opuštěná skladiště apod. a později i taneční párty v přírodě. Trvaly několik dní a označovaly se jako "raves". Interpreti této hudby začali pro přepravu svých soundsystémů využívat dodávky a nákladní auta a stali se tak v pořádání párty velice mobilními. Vytvořila se komunita pro kterou bylo cestování mezi tekno akcemi náplní života a tak vzniklo freetekno. Hudební akce pořádané v rámci této subkultury se většinou nazývají technopárty, teknival, freeparty či rychta.

Nejdůležitější ve freetekno je význam svobody. Účastníci těchto akcí jsou proti jakémukoliv vytváření hranic okolo pozemku na kterém se pohybují, na akcích se neplatí žádné vstupné, neexistuje oficiální pořadatel, neplatí zde zákaz konzumace vlastního jídla a pití. Ceny alkoholu který je zde prodáván nejsou přemrštěné a zisk z prodeje slouží pouze na financování cesty a provoz soundsystému na párty. Freeparty je otevřena pro každého bez omezení. Podstatné je, že akce se koná na odlehlém místě, mimo civilizaci a mimo moderní společnost. Není třeba čekat na povolení od úřadů, pouze se sjede několik lidí a ti se mohou společně bavit a užívat si hudbu a tanec po několik dnů.

Freetekno samo o sobě netvoří žádný ryze politický či anarchistický směr. Pravdou ale je, že tato subkultura je svými myšlenkami blízka individuálnímu pojetí anarchie, především díky odmítání konzumního stylu života a odklonu od kultury, která je prezentována masovou společností. Díky těmto specifikům a způsobu jakým se konají

---

¹⁴ Lévy, P.: Kyberkultura, Karolinum: Praha 2000, s. 127

freeparty se vyznavači freetekna začali dostávat do střetů se zákony a úřady. Z tohoto důvodu je organizace takovéto akce značně konspirativní, informace o tom kde se vlastně párty koná jsou zveřejňovány na poslední chvíli na internetu či prostřednictvím mobilních telefonů. Organizátoři nejsou známi. O společné zájmy se stará skupina lidí, kde každý má na starosti pouze něco.

Lidé jezdící na technovaly mají několik společných znaků. Charakteristický je pro ně způsob oblékání a celková vizáž a samozřejmě sdílení společné myšlenky freetekna. Co se týče sociální skladby, je velice různorodá. Najdeme zde lidi s vysokoškolským titulem, ale jsou zde i tací co se živí rukama. Celou techno scénu trefně vystihuje Michal Nanoru: hranice mezi publikem a performery téměř neexistuje – i místo "vystoupení" vypadá stejně jako účastníci: chaoticky, obnošeně, minimálně zdobně. DJ komunikuje s publikem pouze hudbou, často je schován za stěnou reproduktorů, není hvězda ani profesionál, lidé se netáhnou za ním, vybírají sluchem, ale když s ním chcete mluvit, nemusíte přes rojnici namakaných hochů a arogantního manažera. Ani vzhledem se "umělec" a "posluchač" neliší. Dredy nebo vlasy jen na temeni odkazují k mystice východu a neevropským kulturám. Nahrávky se neprodávají, vydělává se jen na provoz – na pohon pro vozidla a generátory, na stavbu soundsystémů. Oblečení podporuje ideu obyčejnosti, spontánnosti, neupravenosti; mikiny s kapucou, kapsáče, kšiltovky, tmavé barvy jako černá, šedá a hnědá.¹⁵

Chtěli bychom-li freetekno zařadit do systému veřejné politiky, můžeme říci, že vnitřní uspořádání struktur a vztahů je nejpodobnější fungování neziskového sektoru. I když je freetekno tvořeno především neformálními vztahy, jistá podoba s neziskovými organizacemi je zde patrná. Určitá formální organizovanost je viditelná v existenci elementárních jednotek tohoto společenstva v podobě soundsystémů. Dalším znakem formálnosti je organizace setkání, které se často konají každoročně dle určité tradice. Také princip využití zisku je shodný s neziskovými organizacemi. Peníze vydělané na technopárty např. z prodeje alkoholu či občerstvení slouží soundsystémům pouze k pokrytí nákladů spojených s přepravou na místo kde se koná technopárty. Nedochází

---

¹⁵ Nanoru, M.: CzechTek: symbolická válka, In: Mladá fronta Dnes, 8. 10. 2005, Str. 01 - příloha

k rozdělování zisku mezi členy soundsystému, stejně tak, jako je tomu u neziskových organizací. Toto přirovnání je velice obrazné, neboť v České republice samozřejmě není soundsystém který by byl sám o sobě registrovaný jako občanské sdružení. Výjimkou je Aliance 23, což je nezisková organizace sdružující soundsystémy a její vznik byl podmíněn událostmi jež se odehrály kolem CzechTeku 2005.

4.4. Průběh CzechTeku 2005

27. 7. 2005 je jasné že akce začne v pátek 29. 7. 2005. Místo konání je stále tajeno. Náměstek západočeského policejního ředitele Jan Brázda uvádí, že policie připravuje stejná bezpečnostní opatření jako při loňském CzechTeku, konajícím se v Boněvově na Tachovsku. Cizinci přijíždějící tou dobou do Čech, dostávají na hranicích letáky s doporučením, co vše musí dodržovat, nechtějí - li porušit zákony. Mnoho z nich však vůbec nebylo vpuštěno na území České republiky. Helena Fertšaková z Oblastního ředitelství cizinecké a pohraniční policie v Plzni vysvětlila, že důvodem, proč některé cizince nepustí do země, je špatný technický stav jejich vozidel či skutečnost, že nemají očkovací průkazy ke psům, které si vezou s sebou.

Ve čtvrtek 28. 7. 2005, den před zahájením akce stále není jasné kde se CzechTek odehraje. Objevují se různé spekulace, hovoří se o několika možných loukách na Vysočině nebo Táborsku. Dokonce se objevuje názor, že se bude konat mimo Českou republiku. Policie prozatím vyčkává. Mezi samotnými technaři však panuje přesvědčení, že by policie akci rozehnala i kdyby byla předem řádně ohlášená. S tím však nesouhlasí náměstek policejního prezidenta Vladislav Husák. „Naším cílem rozhodně není vyvolávat konflikt. Nejdříve se budeme snažit s účastníky technoparty dohodnout.“¹⁶

V pátek 29. 7. 2005 vychází najevo, že se CzechTek odehraje nedaleko obcí Přimda a Mlýnec na Tachovsku. Události jež se odehrají v následujících téměř osmačtyřiceti

---

¹⁶ Šímová, M.: Na technoparty se sjíždějí davy, policie zatím vyčkává, In Mladá fronta Dnes, 29. 7. 2005, Str. 01

hodinách se na dlouhou dobu stanou námětem nesmiřitelných politických debat, pouličních demonstrací a také středem pozornosti všech médií.

První auta s příznivci techna přijíždějí na louku přiléhající ze severní strany k rozvadovské dálnici už v noci na pátek. Na policejní stanici v nedalekém Boru přichází Václav Šroub a ukazuje důležitý dokument: smlouvu, kterou uzavřel s Konstantinem Pleskym. Její obsah je jednoduchý: pan Plesky za svou firmu Italinvest souhlasí, aby se právě na jeho louce přiléhající k rozvadovské dálnici odehrála soukromá oslava ukončení první poloviny letních prázdnin - sraz posluchačů elektronické hudby. Jinými slovy: organizátoři CzechTeku se poprvé od roku 1994 pokusili zajistit „legálnost akce“ a doufají, že se nebude opakovat situace z loňska, kdy policie po několika dnech ukončila CzechTek 2004 v nedalekém Boněnově. Pozemek Constantina Pleskyho je opatřen veřejnou přístupovou komunikací.

Během příjezdu na určené místo došlo k zablokování jednoho z nákladních aut převážející soundsystém na příkré příjezdové cestě a tak došlo k zablokování vjezdu na pronajatý pozemek. Tím se veškerý postup zpomalil a ani po vyproštění automobilu nebylo možno cestu využít, neboť byla blokována policií. Nedovolila projít ani geodetovi, jež byl pověřen úkolem vymezit pronajatý pozemek. Následná vlna přijíždějících účastníků technopárty se však nehodlala smířit s touto situací a technaři se tak vydali na louku pěšky přes přiléhající soukromé pozemky. Po první části policejního zásahu zůstalo na pronajaté louce něco kolem tisíce technařů a i ti byli následně vypuzeni policií. Jednání policie samozřejmě vyvolalo velký nesouhlas ze strany technařů a ti se uchýlili k následným protestním akcím.

Hlavní chybou policie bylo její přesvědčení o ilegalitě konání CzechTeku, tak jak tomu bylo v případě minulých let. Tomu odpovídal i její postup který vycházel z předpokladu neexistujícího souhlasu majitele pozemku. Pro policii byl podstatný moment, kdy majitelé okolních pozemků podali trestní oznámení proti neoprávněným uživatelům svého majetku. Tento počín přidal důležitosti argumentů na stranu vnitra a na jeho základě došlo k zákroku. Police varovala účastníky velice neúčinným způsobem, a to policejní dodávkou vybavenou amplionem na střeše. Amplion o síle zvuku několika

wattů neměl jedinou šanci přehlušit hudební projekci vycházející ze soundsystémů o síle desítek kilowattů

K postupu policie se vyjádřil ombudsman Otakar Motejl ve svém závěrečném stanovisku takto: v případě CzechTeku 2005 byl veřejný pořádek obnoven Policií ČR pomocí síly. Použití síly státem v demokratické společnosti je ale možné pouze na základě zákona a za současného splnění zásady přiměřenosti. To znamená, že použití síly musí být úměrné škodám, které přinejmenším bezprostředně hrozí jako důsledek negativního jednání. Pokud jde o policejní opatření proti účastníkům CzechTeku, považuji za použití síly již pouhý nástup a následný postup pořádkové jednotky Policie ČR prostorem technoparty, neboť již ten sám o sobě nutně omezuje svobodu pohybu účastníků technoparty. Navíc už samotný vstup příslušníků pořádkových jednotek mezi účastníky může vést k násilným střetům a v konečném důsledku až ke škodám na zdraví. Právě z těchto důvodů je nutné při použití síly vždy posuzovat, jestli stát vyčerpал všechny „mírnější“ prostředky, které vzhledem k situaci připadaly v úvahu předtím, než sílu použil.

Ne každé narušení veřejného pořádku má tedy mít za následek použití síly ze strany policie. A dokonce i tehdy, dosáhne-li narušení veřejného pořádku takové intenzity, že hrozí závažné škody nebo že může docházet k násilí, měla by policie přistoupit k silovému řešení teprve až využije všech prostředků, které po ní lze vzhledem k situaci na místě spravedlivě požadovat, aby obnovila bezpečnost a pořádek bez použití síly. Aplikace síly je tedy až krajním prostředkem k ochraně a obnovení bezpečnosti a pořádku.

Šetřením jsem zjistil, že Policie ČR měla oprávnění konat, avšak před silovým řešením nevyčerpala důsledně všechny reálné prostředky k obnovení pořádku bez použití síly. Tato skutečnost činí postup Policie ČR nepřiměřeným.¹⁷

---

¹⁷ Motejl, O.: Stanovisko veřejného ochránce práv vydané v souladu s § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv v šetření vedeném z vlastní iniciativy ve věci postupu Policie ČR proti účastníkům CzechTeku 2005, Brno, 2006

Konečné náklady ze strany policie a počet zraněných rekapituluje ve své zprávě pplk. Jan Kuchař: Finanční náklady Policie ČR vzniklé v souvislosti s technoparty CzechTek 2005 byly vyčísleny v celkové výši 29 413 076,- Kč. Na majetku Policie ČR byla vyčíslena škoda ve výši 1 931 697,- Kč. Ve dnech 29. až 31. 7. 2005 ošetřila Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje (dále jen ZZS celkem přibližně 100 osob. V průběhu technoparty zasahovala ZZS i u těžších a těžkých poranění způsobených kontaktem pořádkových jednotek PČR s účastníky technoparty. Zranění se vyskytla na obou stranách a zranění byli většinou transportováni do zdravotnických zařízení k dalšímu ošetření (celkem bylo transportováno 34 osob, z toho 26 civilistů a 8 příslušníků Policie ČR).¹⁸

---

¹⁸ Kuchař, J.: Zpráva Odboru vnitřní kontroly Policejního prezidia k CzechTeku, Praha 2005

5. Občanské sdružení Policejní stát a nekonvenční protesty

V této kapitole nejprve vysvětlím pojem nekonvenční a konvenční protest. Dále se zde věnuji jednomu z aktérů konfliktu, občanskému sdružení Policejní stát. Přiblížím, co to vlastně je občanské sdružení Policejní stát a popíši jeho cíle a postupy. U každé aktivity poté určím o jakou formu protestu se jednalo, zda o konvenční či nekonvenční.

5.1. Konvenční a nekonvenční protesty

Protestní kultura nemusí být vždy rozeznávána pod tímto názvem, nicméně jde o kulturní reprezentaci, jež je založena na sdíleném chápání různých druhů sociálních praktik, hodnot a kontextů jednání. Je to právě tato rovina sdíleného kulturního vlastnictví, ze které protestující aktéři odvozují smysl toho, kdo jsou, a také pocit vzájemné solidarity.¹⁹

Protest je jednou z forem politické participace. Ta může zahrnovat různé aktivity občanů v rámci politického systému. Participační aktivity dělíme na konvenční a nekonvenční.

Mezi konvenční aktivity řadíme účast ve volbách, členství v odborové organizaci a v neposlední řadě sem spadá tzv. politická komunikace, což je např. kontakt s politiky a úředníky, či pouhá diskuze nad politickými tématy mezi dvěma či více osobami. Tento politický aktivismus je nejméně náročný, avšak prakticky všudypřítomný.

Vedle konvenčních politických aktivit rozeznáváme aktivity nekonvenční. Ty můžeme dále rozdělit na zákonné a nezákonné. Mezi zákonné řadíme organizování a podepisování petic či účast na povolené demonstraci a z nezákonných mohou jmenovat např. násilné demonstrace. Tyto netradiční formy politického aktivismu se objevují od

---

¹⁹ Marada, R.: Kultura protestu a politizace každodennosti, Centrum pro studium demokracie a kultury: Brno 2003, s. 96

konce 60. let 20. století a mezi nejznámější patří např. protesty proti setkáním nadnárodních organizací jako MMF, NATO, G8 apod.

Protest představuje dramatický apel, často neverbální povahy, jehož funkcí je přitáhnout pozornost k určité kauze – často tím, že zdůrazňuje vzájemná nedorozumění. Může fungovat jako startér veřejné diskuse.²⁰

Tyto nekonvenční participační aktivity se soustředí na ovlivnění politiky jiným způsobem než volební účastí. Cíle těchto aktivit bývá často změna veřejného mínění, změna životního stylu, prosazení určitého tématu do médií či ovlivnění činnosti různých politik. Nekonvenční politické aktivity jsou nejčastěji prezentovány různými antiglobalizačními hnutími či hnutími za lidská práva apod. Uvedené občanské aktivity jsou organizovány neziskovým sektorem. Neziskové organizace nejsou primárně zaměřeny na politiku, avšak jednání členů konkrétní neziskové organizace již mohou nést prvky politické participace. V případě CzechTeku byl neziskový sektor zastoupen občanským sdružením Policejní stát.

Významnější část aktivit jež byly z jeho strany vyvíjeny můžeme zařadit mezi zákonné nekonvenční. Jednalo se především o účast na povolených demonstracích a protestech a dále o podpis petice. V jednom případě se jednalo o protest konvenční, kdy došlo ke schůzce mezi zástupci občanského sdružení Policejní stát a předsedou senátu Přemyslem Sobotkou.

5.2. Co je Policejní stát

Policejní stát je občanské sdružení, které vzniklo jako reakce na zákrok proti CzechTeku 2005. Na základě činnosti tohoto sdružení byly zorganizovány protestní akce proti policejnímu zákroku. Za zástupce sdružení, kteří vystupovali v médiích a jejichž výroky byly citovány lze považovat Davida Čermáka a Zuzanu Koutksou.

---

²⁰ Marada, R.: Kultura protestu a politizace každodennosti, Centrum pro studium demokracie a kultury: Brno 2003, s. 109

Na webové adrese www.policejnistat.cz je možno najít řadu zajímavých informací týkajících se CzechTeku 2005. K dispozici jsou zde různé novinové nebo internetové články, fotografie, či například odkazy na další internetové stránky s podobnou tematikou. Web obsahuje také diskusní fórum, kde může každý po zaregistrování prezentovat své názory.

5.3. Cíle občanského sdružení Policejní stát

Občanské sdružení Policejní stát požadovalo, aby policie sdělila, kdo rozhodl o překročení pravomocí policie a překročení §6 zákona o policii a zabránil tak pronajímateli louky panu Václavu Šroubovi a jeho hostům ve vstupu na jeho řádně pronajatý pozemek, přestože se prokazoval řádně notářsky ověřenou smlouvou. Dále požadovalo, aby policie sdělila, kdo a na základě jakého paragrafu zákona o policii rozhodl brutálně vytlačit lidi z pozemků, na kterých se legálně nacházeli a které byly řádně pronajaty, což dokládá notářsky ověřená smlouva s majitelem pozemku, kterou měla policie v době zásahu k dispozici. Požaduje také ustavení parlamentní vyšetřovací komise za účasti veřejných osobností, která zaručí nezávislé prozkoumání útoku policie na účastníky technoparty CzechTek 2005.

5.4. Argumenty občanského sdružení Policejní stát a účastníků CzechTeku

Policejní stát především upozorňuje na tyto nesrovnalosti:

1. Presumpce viny, s níž byl policejní zásah veden - účastníci technoparty se ničím neprovinili, ale akce proti nim byla provedena s předpokladem toho, že něco provedou.
2. Policejní lži, vycházející z oficiálních míst - policie lhala především ve dvou bodech. Tachovský policejní ředitel, Jaromír Kníže tvrdil, že majitel pozemků, pan Constantin Plesky, svůj původní souhlas s technoparty zrušil. Constantin Plesky však toto později dementoval v novinovém interview.

Dále policie tvrdila, že dálnici D5 zablokovali účastníci CzechTeku. K zablokování

dálnice však došlo kvůli tomu, že policie zatarasila silnici za exitem 136, po němž chtělo opustit dálnici velké množství vozidel. Poté však policie tvrdí, že účastníci technoparty ničili cizí majetek, když chodili a jezdili přes sousedící pozemky. Kdyby jim však policie byla umožnila volný průjezd na pronajatou louku, toto by se velmi pravděpodobně nestalo.

3. Tvrdost a nepřiměřenost zásahu.

5.5. Aktivity ze strany občanského sdružení Policejní stát

5.5.1. Demontrace

Nejčastější a nejviditelnější formou protestu byly demonstrace. Konaly se v rozmezí od 31. 7. do 10. 10. Jejich organizace probíhala přes web občanského sdružení Policejní stát. Průběh demonstrací byl klidný, nedošlo k násilnostem či střetům s policií. Mnoho demonstrací bylo spojeno s hudební produkcí, kdy se součástí protestujícího davu stal i soundsystem.

První demonstrace proběhly již 31.7. v Praze před budovou ministerstva vnitra a v centru Brna. Většina technařů sem zamířila přímo z Czechteku. 1. 8. se konala další pražská demonstrace a to opět před ministerstvem vnitra. Zde se nacházelo přibližně tři tisíce účastníků protestu. Technaři již nemluvili pouze o svých zraněních ale již přicházejí s konkrétními požadavky, a tím je demise premiéra Jiřího Paroubka a ministra vnitra Františka Bublana a prošetření policejního zásahu. Hlavním řečníkem byl David Čermák. Přestože demonstrace vždy zastavily dopravu v části Prahy, primátor Bém měl pro ně pochopení. Situaci komentoval větou: „Pozvánku do Prahy vystavili technařům Paroubek a Bublan.“²¹

Další demonstrace probíhaly následovně:

2. 8. demonstrace v Ostravě

2. 8. ptotest v Plzni, Ostravě, Brně,

---

²¹ Šímová, M.: “Bublane, vybublej” volali technaři při další demonstraci, In Mladá fronta Dnes, 2. 8. 2005, Str. 02

- 3. 8. Olomouc, Brno
- 4. 8. Plzeň, Mladá Boleslav, Ostrava
- 6. 8. Brno, Praha
- 7. 8. Berlín, Bratislava
- 8. 8. Jablonec nad Nisou, Havířov, České Budějovice, Karlovy Vary, Olomouc, Teplice,
- 10.8. Liberec
- 28. 8. Kutná Hora
- 16. 9. ParoubTek, Mlýnec. Jednalo se o protestní akci proti policejnímu zásahu která se konala na stejném místě jako CzechTek 05 a i probíhala v podobném duchu, tedy jednalo se o hudební produkci za účasti soundsystémů. Zúčastnilo se kolem 500 technařů.
- 10. 10. protestní technoparty v Ostravě. Zúčastnilo se na čtyři tisíce lidí.

Demonstrace byly organizovány a domlouvány vždy přes web občanského sdružení Policejní stát. Avšak proběhly i akce za něž Policejní stát odpovědný nebyl, např. 1. 9. se konaly koncerty na podporu CzechTeku ve více než dvaceti městech na jihu Čech. Tato akce byla pořádána aktivistou Stanislavem Pencem který se podle svých slov tímto snažil o naplňování ústavnosti a lidských práv. Účelem tohoto shromáždění bylo upozornit na obavu z omezení svobod částečně nabytých po listopadu 1989 a před možnou totalitní budoucností připravovanou Paroubkem a Bublanem v podobě omezení shromažďovacího práva. Penc se odkazoval na web Občanské iniciativy Policejní stát, ta se však od této akce distancovala.²²

Všechny protestní akce byly předem řádně nahlášeny a během jejich konání nedošlo ze strany protestujících k žádnému protizákonnému jednání. Dle výše uvedené charakteristiky občanských aktivit v rámci politické participace docházím k závěru, že tyto demonstrace spadají do nekonvenčních forem protestů jež byly prováděny zákonnou formou.

---

²² Koblenc, M.: Koncerty mají podpořit CzechTek, In Mladá fronta Dnes, 30. 8. 2005, Str. 04

5.5.2. Petiční akce a trestní oznámení

Další formou protestů jež byly realizovány občanským sdružením Policejní stát byla petiční akce. Konala se 24. 9. a byla nazvána Velká petiční. Jednalo se o petici namířenou proti porušování lidských práv, která byla adresována prezidentovi republiky, předsedovi Senátu a předsedovi Poslanecké sněmovny. Petici bylo možné stáhnout z webových stránek sdružení a odeslat poštou a nebo se dostavit na některé z podpisových míst, kterých bylo šestnáct v různých městech České republiky a jedno podpisové místo se nacházelo ve Vídni.

Policejní stát je dále autorem trestního oznámení, jež bylo vypracováno právníkem Mgr. Janem Hrazdírou a zasílat ho bylo možno Krajské státní zastupitelství v Plzni a Městské státní zastupitelství v Plzni.

V tomto případě se jednalo opět o nekonvenční formu protestu legálního charakteru.

5.5.3. Vyjednávání s politiky

K jedinému oficiálnímu setkání mezi zástupci technařů a politickou reprezentací došlo 2. 8. 2005 ve Valdštejnském paláci, kdy se konala schůzka s druhým nejvyšším ústavním činitelem v zemi, s předsedou Senátu Přemyslem Sobotkou. Představitelé současného undergroundu zastupovali Václav Šroub a David Čermák. Ti si stěžovali na policejní zásah. Odcházel spokojeni, neboť se dohodli, že senátní výbor se o den později bude zabývat okolnostmi policejního zákroku. Senátoři ODS rovněž navrhnou, aby kauza CzechTek byla projednána Senátem jako celek.

Jednalo se o přímý kontakt s politikem a proto bych tento akt zařadil mezi konvenční politickou participaci.

6. Politická reprezentace

V této kapitole popíši argumenty a postoje politické reprezentace. Kauza CzechTek byla poměrně chaotická, neboť zde není příliš jasná logika dvou front. Docházelo zde k některým paradoxům mimo zavedené linie, například spolupráce Občanské demokratické strany s Václavem Havlem.

Jak je již tomu v České republice zvykem, i v případě problematiky CzechTeku došlo především k populistickému obviňování vlády opozicí, vzájemnému osočování a urážení. Vzhledem k tomu že se jednalo o předvolební období, byl k vidění převážně boj o získání preferencí u voličů zatímco věcná diskuze chyběla. Celá problematika tak byla silně zpolitizována.

Jiří Paroubek se v té době těšil vzrůstající oblibě. Komunitu technařů označoval různými hanlivými výrazy, ale i přesto ztratil díky celé aféře na oblibě. Velká část veřejnosti byla přesvědčená o neadekvátnosti policejního zásahu. Podle zastánců policejního zákroku bylo toto řešení nutné z několika důvodů. Především nebylo jasné kdo je za pořádání CzechTeku odpovědný. Další problém byl v přístupu na pozemek Constantina Pleskyho. Účastníci CzechTeku museli přejít přes pozemky sousedící s pozemkem Constantina Pleskyho, avšak majitelé těchto pozemků k tomuto pohybu osob přes svoje pozemky nedali souhlas. Pokud si někdo pronajme louku, musí mít logicky i možnost jak se k ní dostat, avšak zákon nepočítá s případem přesunu tisíce lidí. Dále policie musela jednat i s ohledem na to, že omezení dopravy na dálnici ohrožovalo životy a zdraví.

Nutno říci že Jiří Paroubek se dopustil několika politických chyb. Zajímavá jsou i některá jeho prohlášení v médiích. Například 18. srpna 2005 prohlásil v nedělní debatě České televize, že situaci kolem CzechTeku podcenil, zejména proto, že o věci nic nevěděl a přiznal že vlastně vůbec nevěděl, co to CzechTek je. V předchozích dnech však publikoval v celostátních denících řadu článků, poskytl řadu rozhovorů a vydal

řadu prohlášení, ze kterých vyplýval pravý opak. Svou politickou chybu se mu však podařilo napravit za pomoci velmi jednoduché taktiky. Opozice, veřejnost i média po něm požadovali, aby byla celá kauza prošetřena. Jiří Paroubek na toto přistoupil a vyšetřování skutečně umožnil. Toto šetření však bylo pouhé oddalování a postupem času se zapomnělo na podstatu problému, tedy rozhodnutí o ukončení technopárty ještě dříve, než vůbec začala.

Ministr vnitra František Bublan obhajoval policejní zákrok seč mohl, avšak právní nedostatky zásahu přesvědčivě obhájit nedovedl. V celé události působil spíše jako Paroubkův poskok.

Opoziční strana, tedy ODS, využila tuto situaci ke kritice čehokoliv, co mohlo sociálním demokratům uškodit. Mnoho chybných výroků Paroubka a Bublana jim přímo nahrávaly. Pravicová strana, jež má primární náplň svého programu především ochranu soukromého majetku náhle obhajovala práva účastníku CzechTeku. ODS se tedy snažila především využít chyby ČSSD ve svůj prospěch tím, že velice tvrdě kritizovala policejní zákrok, vyzývala ministra vnitra aby odstoupil a vzniklou situaci často označovala jako další ze série pochybení. Avšak když se o rok dříve konal CzechTek 2004 sama ODS kritizovala vládní ČSSD za to, že policie nezasáhla dostatečně razantně. Představitelé ODS tvrdili, že policie tehdy selhala při ochraně majetku.

Nejvýznamnějším politickým představitelem jenž se zapojil do kauzy CzechTek byl bývalý prezident Václav Havel. Ten se měl stát prostředníkem jednání mezi technaři a vládou. O pomoc ho požádali premiér Jiří Paroubek a ministr vnitra František Bublan a Havel souhlasil. Avšak účastníci CzechTeku schůzku s politiky odmítli. Nechtěli si sednout k jednacímu stolu s Paroubkem a Bublanem, dokud nevezmou zpět svá kritická slova. Organizátor párty Václav Šroub ve spojitosti s tím vyjadřuje stanovisko, že nechce případ politizovat, jelikož jde o právní problém. Jedinými politiky, kterým technařské iniciativa svěřila svoji důvěru v obhajobě svých zájmů na půdě parlamentu byli senátor Štětina a aktivista Penc ze Strany zelených.

Postoj ČSSD i ODS je zcela logický. ČSSD byla jakožto vládnoucí strana za policejní zákrok odpovědná, a proto byla jejím cílem snaha o co nejlepší obhajobu policejního zákroku. Naopak ODS jakožto opoziční strana se snažila využít chyb ČSSD a vytěžit z nich maximum ve svůj prospěch. Stejně tak Poslanecká sněmovna tvořená z koaličních poslanců policejní zásah schvalovala, naopak senát tvořený převážně členy ODS postup policie odmítal. Je tedy vidět, že CzechTek 2005 se stal především bojem mezi ODS a ČSSD o přízeň voličů.

7. Podpora ze strany známých osobností

CzechTek 2005 vyvolal velký zájem médií a stal se tak dobrou příležitostí pro mnoho zapomenutých „celebrit“ jak se zviditelnit. Iniciativy ze strany známých osobností však spíše budí úsměv na tváři, především když vystupovali jako neúnavní, často však samozvaní, zástupci lidských práv. Potvrzuje se tak výše zmíněná teorie Williama Gamsona o přeměně známých osobností v mluvčí sociálního hnutí.

Například majitel pražského divadla Ta Fantastika Petr Kratochvíl společně s Lucií Bílou, Kamilem Střihavkou a dalšími členy divadla, prohlašuje že má v plánu zakoupit a věnovat technařům pozemek kde by se mohl konat další CzechTek a jemu podobné akce. Pokud vezmeme v úvahu základní myšlenku freetekna, tedy odklon od středního proudu a odpor ke komerci, je jasné že k ničemu takovému nemůže nikdy v budoucnu dojít. Nejkyčovitěji působí písničkář Jarek Nohavica který narychlo skládá písničku „Už zase bijou děti“ v jejímž textu naznačuje analogii s listopadem 1989.

Z dalších známých osobností kteří vyjadřují svůj názor mohu jmenovat například cestovatele Miroslava Zikmunda, herce Arnošta Goldflama, herečku Tatianu Vilhelmovou, hudebníka Petra Jandu, moderátorku Halinu Pawlovskou či lyžaře Martina Koukala a mnoho dalších. Jejich postoje k policejnímu zákroku jsou vesměs odmítavé.

8. Závěr

CzechTek, jakožto největší akce která se v minulosti konala v rámci freetekno scény, vždy budil díky své ilegalitě spory a diskuze. Díky tomu se o něho začala zajímat média a CzechTek se tak dostal do povědomí široké veřejnosti. Z tohoto důvodu se jím museli začít zabývat i politici. Byl pro ně nepohodlný a proto se tehdejší političtí představitelé rozhodli CzechTek 2005 za pomoci pořádkové policie ukončit ještě dříve než vlastně začal. Toto řešení však vyvolalo velkou vlnu nesouhlasu nejen ze strany samotných účastníků technopárty. Události jež následovaly se po mnoho dní staly hlavním tématem ve sdělovacích prostředcích a předmětem mnoha politických i nepolitických debat.

Během mé práce jsem nahlížel na CzechTek jako na politický konflikt, který vznikl jako následek policejního zákroku, který předčasně ukončil CzechTek 2005. Snažil jsem se o analýzu události jež následovaly po tomto zákroku.

Po porovnání teoretické části se skutečností docházím k závěru, že události které se odehrály okolo CzechTeku opravdu úzce souvisí s problematikou sociálních hnutí a komunita freetekno scény a role občanského sdružení Policejní stát odpovídá protestnímu politickému hnutí. V této subkultuře se projevuje síť neformálních interakcí, sdílené přesvědčení i kolektivní jednání týkající se konfliktních problémů. Vyplývá to ze způsobu jakým byl veden ze strany Policejního státu boj proti politické reprezentaci. Můžeme zde vidět také sdílené přesvědčení členů tohoto sociálního hnutí stejně tak jako silný pocit sounáležitosti, tudíž se nejedná o koalici ale o sociální hnutí.

Daná subkultura splňuje i prvky podle kterých se stává protestním politickým hnutím. Splňuje požadavky které musí mít sociální hnutí, tedy je tvořena skupinou lidí identifikovaných vazbou k určitému přesvědčení a zároveň zde vidíme projevy kolektivního jednání, tedy demonstrace, petice a trestní oznámení.

Potvrzuje se i Tillyho přesvědčení že sociální hnutí je nutno je chápat jako trs specifických událostí. Jimi jsou individuální jednání a interakce, konkrétní události,

např. právě demonstrace či prohlášení v médiích a specifická kampaň, tvořená projevy, protestními akcemi apod.

Role kultury v sociálním hnutí je také značná. Pokud porovnáme myšlenku freetekno kultury, tedy odklon od masové kultury a vytváření vlastních hodnot, s teorií Alaina Touraina, který tvrdí, že sociální aktéři vytváří alternativní vzorce jednání, opět mohou říci že se teorie shoduje se skutečností. Pro sledovanou subkulturu je právě chápání kultury její nejspecifičtější a nejpodstatnější součástí. Pomocí kulturního projevu dochází k osvobození se od logiky systému.

Co se týká sociálního hnutí a médií, je jasné že pro existenci sociálních hnutí jsou média velice důležitá. Opět se však potvrdila teorie Williama Gamsona, který tvrdí, že mediální zájem znesnadňuje státu kontrolu protestů, protože úřady jsou následkem toho podrobeny zvýšené společenské kontrole. Přesně k tomu došlo i v případě CzechTeku. Kontrola ze strany veřejnosti byla značná a od tohoto faktu se odvíjely i kroky politiků. Potvrdily se i negativní dopady mediálního zájmu v podobě tzv. nezvaných mluvčích.

Hlavními aktéry tohoto politického konfliktu bylo občanské sdružení Policejní stát, jakožto odpůrce policejního zásahu a politická reprezentace, především pak Česká strana sociálně demokratická, stojící v pozici obhájce policejního zákroku. Hlavním argumentem Policejního státu bylo odepření presumpce nevinoty, tedy že akce proti účastníkům technopárty byla vedena s pouhým předpokladem toho, že se dopustí trestné činnosti a také lhaní ze strany policie. Politická reprezentace odůvodnila svůj postup především nutností ochrany vlastnických práv, k jejichž porušení mělo dojít.

Vlastnické právo je nepochybně jedním ze základních lidských práv. Každý má nárok na ochranu vlastnictví, avšak zůstává otázkou, zda policie neměla použít pouze preventivní ochranu a nikoliv použít pojem vlastnictví jako argument pro rozeznání shromážděných osob na pozemku. Policie by měla zasáhnout tam, kde odvrací nebezpečí, neměla by však zasahovat tak, aby zákrok či jeho následky dále rozšiřovala. Policie měla především splnit úkol před který byla postavena, tedy ochránit pozemky před ničením. To však neučinila, naopak svým jednáním policie způsobila škody ve

veřejné dopravě zablokováním dálnice, na zdraví účastníků a také omezil vlastnická práva. Z reakcí které postup policie vyvolal, je patrné, že zásah do práv a svobod účastníků technopárty překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného policejním zákrokem. Policie by dále měla znát odpověď na otázku, proti kterému konkrétnímu pachateli měla zasahovat a jaký konkrétní trestný čin měl spáchat, respektive spáchání jakého trestného činu hrozilo. Z argumentů policie však nevyplývá obava z takového trestného činu, aby prostředky byly považovány alespoň za dobře zvolené. Nevyplývá ani kdo měl být konkrétním potencionálním pachatelem konkrétně uváděného trestného činu.

Cílem občanského sdružení Policejní stát byl požadavek, aby policie sdělila kdo rozhodl o překročení pravomocí ze strany policie a zabránil pronajimatelům louky ve vstupu na pronajatý pozemek a také požadovalo, aby bylo zveřejněno jméno toho, kdo rozhodl o ukončení CzechTeku za pomoci policejního zákroku. Prostředky, jakými chtěl Policejní stát svých požadavků dosáhnout, jsou součástí politické participace. Ve většině případů se jednalo o nekonvenční politickou participaci. Především demonstrace, petiční akce a trestní oznámení. V jednom případě došlo i na konvenční postup a tím bylo jednání s předsedou Senátu Přemyslem Sobotkou.

Domnívám se, že nekonvenční postupy byly v tomto případě o mnoho účinnější a to opět díky zájmu ze strany médií. O tom, že proběhlo jednání mezi zástupci technařů a Přemyslem Sobotkou věděl málokdo, protože to nebylo pro média dostatečně atraktivní téma. Naopak demonstrace jsou mediálním tématem velmi zajímavým a protesty se proto dostaly rychle do povědomí občanů. Tím byl na politickou reprezentaci vyvíjen tlak v podobě jakési zpětné kontroly ze strany veřejnosti. Bylo proto nutné zvolit taktiku a rychle jednat s ohledem na volební preference.

Cíl politické reprezentace je tedy jasný. Především šlo o boj o politické body v blížících se volbách. Premiér Jiří Paroubek zvolil výbornou taktiku. Vyhověl požadavkům opozice a celý případ nechal prošetřit. Vyšetřování samozřejmě trvalo dlouho. Za tu dobu byla aféra kolem CzechTeku nahrazena jinou aférou, média ztratila o CzechTek zájem a veřejnost na vše zapomněla.

Jak vlastně nakonec dopadl spor kolem CzechTeku 2005 ? Přes velmi bouřlivé střety napříč celým politickým spektrem, přes velké množství protestů, petic, trestních oznámení, nařčení, lží, křivých obvinění a výzev k demisím celá kauza vyšuměla a přestala být zajímavá pro média a tím i pro širokou veřejnost. Z politického okruhu v souvislosti s CzechTekem nikdo neodstoupil ze své funkce. Za zmínku snad stojí pouze výměna policejního prezidenta. Jiřího Koláře nahradil Vladislav Husák, avšak nutno zmínit že o výměně Jiřího Koláře se uvažovalo již delší dobu, dlouho před CzechTekem. Z útoků na veřejného činitele bylo obviněno osmnáct technařů. Stíhání Václava Šrouba, jenž byl považován za organizátora bylo dne 23. 8 2005 zrušeno. Policejní zákrok stál 31 milionů korun. Amnesty International se obrátil na vládu ČR a vyjádřil znepokojení nad zásahem policie vůči účastníkům technopárty. Občanskému sdružení Policejní stát se nepodařilo dostat svých požadavků.

Kdo na vše doplatil nejvíce, je samotný CzechTek. Díky zájmu médií se CzechTek proměnil v masovou akci podobnou mainstreamovému hudebnímu festivalu a začali se o něho zajímat lidé, jež neměli s touto komunitou nic společného. Tím mám na mysli jak samotné návštěvníky této akce, tak především různé prodejce alkoholu, občerstvení, cigaret apod., kteří se zajímali pouze o svůj zisk. Zástupci české freetekno komunity proto došli k rozhodnutí, že v budoucnu se již žádný další CzechTek konat nebude, a to z důvodu postupné likvidace původní myšlenky freetekna, dále díky parazitizmu subjektů jež nesouvisí s komunitou, včetně většiny samotných účastníků a také pro neschopnost a neochotu respektovat elementární principy chování ve svobodném prostoru.

V důsledku zájmu médií se CzechTek změnil v masovou akci, došlo k vymizení hlavní myšlenky freetekna. CzechTek zničil sám sebe.

9. Seznam literatury

Znebejánek, F.: Sociální hnutí: teorie, koncepce, představitelé, SLON: Praha 1997

Lévy, P.: Kyberkultura, Karolinum: Praha 2000

Marada, R.: Kultura protestu a politizace každodennosti, Centrum pro studium demokracie a kultury: Brno 2003

Nanoru, M.: CzechTek: symbolická válka, In: Mladá fronta Dnes, 8. 10. 2005, Str. 01 - příloha

Kuchař, J.: Zpráva Odboru vnitřní kontroly Policejního prezidia k CzechTeku, Praha 2005

Motejl, O.: Stanovisko veřejného ochránce práv vydané v souladu s § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv v šetření vedeném z vlastní iniciativy ve věci postupu Policie ČR proti účastníkům CzechTeku 2005, Brno, 2006

Šímová, M.: Na technoparty se sjíždějí davy, policie zatím vyčkává, In Mladá fronta Dnes, 29. 7. 2005, Str. 01

Šímová, M.: "Bublance, vybublej" volali technaři při další demonstraci, In Mladá fronta Dnes, 2. 8. 2005, Str. 02

Koblenc, M.: Koncerty mají podpořit CzechTek, In Mladá fronta Dnes, 30. 8. 2005, Str. 04

Strouhal, J.: Subkultura účastníků technoparties, ČZU: Praha, 2006

Internetové zdroje:

www.policejnizat.cz

www.freetekno.cz